

BLOC7 architecten ontwierp voor camping De Tachtig

Morgen een verrassend tweespan: een gloednieuw koffiehuis

met fraai geknikte grondvorm plus een bijbehorend paviljoen

waaromheen het vroegere koffiehuis, een oude boerderij, als

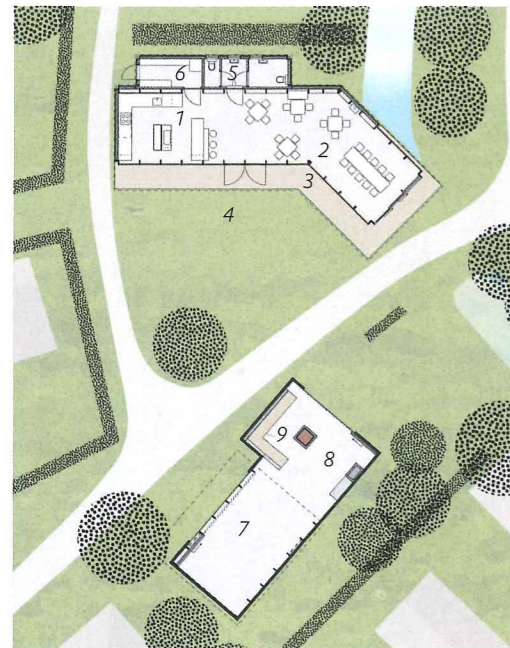
ruïne voortbestaat. Ranke inlands lariks portaalspanten geven

beide bouwwerken ruggengraat én ritme.

KNIKKEN NAAR ELKAAR

KOFFIEHUIS DE GOEDE MORGEN VINKEVEEN

Plattegrond.

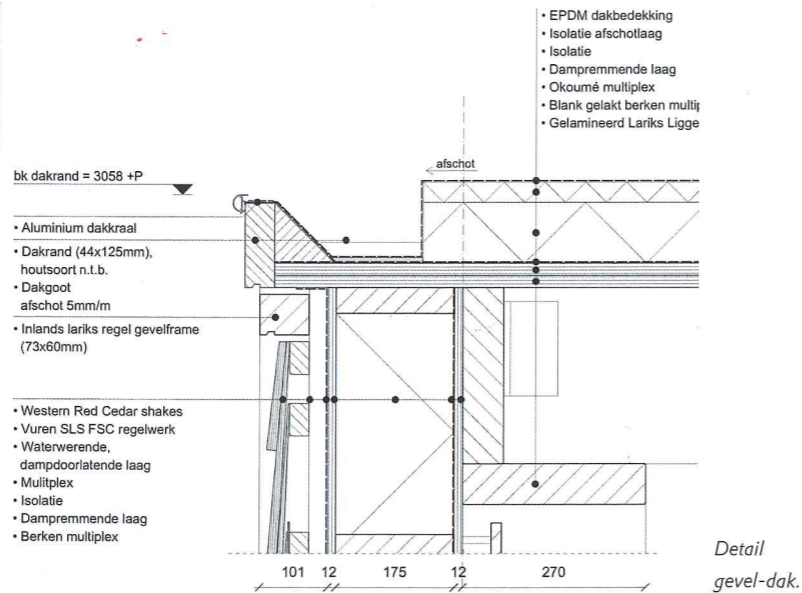
TEKENINGEN: BLOC7 ARCHITECTEN AMSTERDAM

Legenda.

- 1. Keuken
- 2. Zitgedeelte
- 3. Veranda
- 4. Tuin/terras
- 5. Toiletten
- 6. Berging
- 7. Buitenruimte
- 8. Vuurplaats
- 9. Buitenhoekbank

Het dakloze voorhuis omhult nu een besloten buitenruimte met vuurplaats en grootse buitenhoekbank.

Ontwerpfilosofie: architectuur die een inspirerende ruimtelijke beleving geeft.

FOTO 5: SONJA MANGIAPANE AMSTERDAM

Deze opdracht wordt getekend door bijzondere ontmoetingen. Dat begon al in Delft, waar drie architectuurstudenten elkaar troffen en zulke goede vrienden werden dat ze in 2013 gezamenlijk architectenbureau BLOC7 hebben opgericht. Via een kennis kwamen zij vervolgens in contact met Henk en Tatja Griffioen, eigenaren van een camping waar een verbouwing nodig was. Ook tussen hen klikte het goed, en van het een kwam het ander, zodat in de zomer van 2015 de drie architecten een prachtige fietstocht maakten naar die camping in Vinkeveen, puur om ook eens naar die verbouwplannen te kijken.

Met andere ogen Het woord 'camping' behoeft zeker nuanceren: tenten zijn hier niet te vinden. Wel tijdelijk huurbare gebouwtjes, zo'n kleine 150 huisjes en ateliers. Ze vormen een informele ministad waar buitenstaanders makkelijk verdwalen. Al was er een anker: een oude boerderij die als huiskamer diende. Ooit was hier een bloeiend agrarisch bedrijf, totdat grote delen van de landbouwgrond werden afgegraven voor de aanleg van de A2. Vanaf toen werden kampeerders verwelkomd. Eerst alleen waren dat tenten in een wei. Dat groeide uit tot de huidige bedoening waarin de boerderij steeds meer functies kreeg: ontmoetingsplaats voor huisjeshuurders, clubhuis, pleisterplaats voor dagjesmensen en - sinds enkele jaren - werkplek voor zogeheten dagbesteders, mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

Gelukkige beslissing In die zomer van 2015 waren dringend aanpassingen nodig en de uitgangspunten waren al geformuleerd: behoud van een deel van de boerderij plus nieuwbouw. De architecten van BLOC7 keken met andere ogen, blijkt uit hun aantekeningen van toen: 'Geen fundering, eensteensmuurtje, niet-geïsoleerd en houtworm in de kap.' Behoud van de boerderij werd daarmee minder vanzelfsprekend. Toen zeiden beide opdrachtgevers: 'Verras ons maar.' Anderhalf jaar later, februari 2018, blijkt dat een gelukkige beslissing te zijn geweest. De camping kreeg een heel nieuw hart. In plaats van die ene boerderij zijn er nu twee gebouwen rondom een opengehouden centraal plein. Ten zuiden daarvan is de oude boerderij nog enigszins herkenbaar. Slechts een paar karakteristieke muren bleven overeind, maar vooral de hele voetafdruk bleef intact: hier is een gloednieuwe betonvloer gestort.

Portaalspanten Het voortaan dakloze voorhuis omhult nu een besloten buitenruimte met vuurplaats en grootse buitenhoekbank, en op de vloer van het veel grotere achterhuis staat zowaar een nieuw gebouw: een paviljoen met glazen dak dat als overdekt terras en podium

kan dienen. Ten noorden van het nieuwe plein verrees Koffiehuis De Nieuwe Morgen: moderne, prima horeca, waar de dagbesteders werken. Paviljoen en koffiehuis horen duidelijk bij elkaar, zo rond dat pleintje. Hun maatvoering, vormgeving, en vooral ook materiaalgebruik verduidelijken dit nog. Zowel bij het koffiehuis als het ruïnepaviljoen bestaat de hoofdconstructie uit portaalspanten van inlands lariks. Die bleven overal in het zicht. Zelfs de maten van deze spanten zijn ongeveer gelijk. Bij het koffiehuis overspant een portaalspant circa 4.500 mm, in het ruïnepaviljoen 4.400 mm. De kolommen van het koffiehuis meten 60 x 260 mm, die van het ruïnepaviljoen 60 x 240 mm.

Onderlinge samenhang Zelfs de kleur is identiek: lariks blijft overal even oranjeachtig bruin dankzij een behandeling met Woodstain VV, pigmenthoudende, semifilmvormende beits. Grote verschillen tussen de gebouwen zijn er ook, maar zelfs die ondersteunen hun onderlinge samenhang. Het koffiehuis is circa 80 m² groot (precies zoals de voormalige boerderij) en het paviljoen slechts 30 m², maar ze knikken naar elkaar. Het grondvlak

TOEN ZEIDEN BEIDE OPDRACHTGEVERS: 'VERRAS ONS MAAR'

van het koffiehuis heeft een knik in het horizontale vlak en buigt zich rondom het centrale plein. Het ruïnepaviljoen, aan de overkant, heeft veeleer een verticale knik in de rug: de spanten vormen een lessenaarsdak met de grootste hoogte aan de pleinkant. Zo openen beide gebouwen zich naar elkaar, met elk ook een luifel aan de pleinkant.

Prachtig kunstwerk BLOC7 koestert een ontwerpfilosofie: ze willen architectuur maken die 'een inspirerende ruimtelijke beleving geeft.' Welnu, dat wordt in Koffiehuis De Goede Morgen waargemaakt. De beleving is binnen uiterst aangenaam. De geringe breedte (4,40 m) wordt gecompenseerd door de aanzienlijke lengte van de ruimte: bijna 20 m. Over die hele lengte is de zuidgevel van glas en in het oostelijke deel ook de kopse kant en de noordgevel. 'Zitplaatsen met slecht uitzicht zijn hier niet,' zegt architect Joris Heitkamp. 'Iedereen kan uitkijken naar het plein, de dijk of het water.' Toch is er keuze, want de knik zorgt voor duidelijk onderscheiden plaatsen. Er is een koffiebar links naast de ingang, een openhaard precies in de knik, en een leestafel er net voorbij - in het kortste, dus het rustigste deel. Het ritme van de lariks spanten

FOTO'S: SONIA MANGIAPANE AMSTERDAM

Koffiehuis en paviljoen
(van waaruit de foto is
genomen) maken een knik
naar elkaar.

Zicht op de keuken.

Het ritme van de lariks spanten
voorkomt een pijpenla-effect.

voorkomt een pijpenla-effect. Die werking wordt nog versterkt door tussen elke twee portaalspanten een extra ligger toe te voegen. Collega-architect Joris Willems: 'Dat is puur voor de expressie. Zonder die extra liggers was het hier te kaal.' Bij de knik vormen ze zelfs een prachtig kunstwerk: een waaier van vijf liggers die de ronding begeleidt. Als kolom dient hier een uniek element: drie rechte kolommen en twee wiggen zijn tot één stoer geheel samengesmeed.

Eén uitgangspunt De kracht van het project schuilt bovenal in één uitgangspunt: de lariks hoofdconstructie ervaarbaar houden. De portaalspanten bleven overal zo 'onaangetast' mogelijk in het zicht. Mooi voorbeeld is de achterwand in het koffiehuis, waar de kolommen van de spanten tevens als staanders dienen van gevelbrede open kasten. Dat geldt ook de glasgevels, waar geen kozijnen of sponningen zijn: alle raamvlakken zijn ingeklemd tussen aluminium klemlijsten. Ook kreeg het koffiehuis, om de hoofdvorm van de portaalspanten zelfs buiten herkenbaar te houden, een uitzonderlijk rank dak (15 cm dik). Dit bestaat uit een hsb-plaat die tevens de stijve schijf is voor de houtconstructie. Het is gelukt hierin de hemelwaterafvoer onzichtbaar weg te werken; een goot is in de hsb-plaat verzonken. De oostelijke kopgevel van het koffiehuis vroeg speciale zorg: dit is een schuifpui die voor twee derde open kan en afkomstig was van een eigen leverancier. Dankzij zorgvuldige afstemming én planning past ook deze perfect in het geheel. Opegehouden buitenhoeken houden zelfs hier de portaalspanten herkenbaar.

Raffinement Als andere materialen zijn toegepast, gebeurde dat met raffinement. Stalen verbindingsmiddelen waren onmisbaar, met name in de aansluiting tussen spanten en dwarsliggers, maar die zijn zoveel mogelijk weggewerkt. Heitkamp: 'Daar vertrouwden we op de adviseurs van Lüning. Wij toonden wat we wilden maken, zij gaven aan hoeveel staal dan nodig was, en ook hoe dit in het koffiehuis grotendeels uit het zicht kon blijven.' In het ruïne-paviljoen wordt het staal daarentegen juist pontificaal getoond. Hier staan de portaalspanten op stalen voeten en

zijn de onvermijdelijke stalen windverbanden bijzonder fraai met de houtconstructie verweven. De strakke staaldraden gaan dwars door gaten in liggers die speciaal daarvoor zijn aangebracht. Waar tussen de lariks spanten dichte muurvlakken zitten, is steeds voor een houten invulling gekozen. Ook dan is het ritme van de spanten nooit aangetast, maar juist versterkt. Binnen het koffiehuis is gekozen voor berkentriplex. Alle wanden tussen de spanten

zijn hiermee bekleed, waarbij zelfs de toiletdeuren precies met de strakke muurvlakken samenvallen. Ventilatie is onzichtbaar weggestopt achter triplexplaatjes die alleen maar net wat meer naar voren liggen.

Eigen kleur Buiten zijn alle dichte muurvlakken bekleed met western red cedar shingles. Willems: 'Zo blijft ook hier het ritme van het lariks frame herkenbaar, het is tevens voortgezet over het blokje met berging en toiletten. Rabatdelen tussen het frame zouden storende extra lijnen geven. Shingles doen dat niet, en ze hebben een eigen kleur. Het lariks blijft donkerbruin: de western red cedar shingles beginnen nu al te vergrijzen. Dat past meteen mooi bij het waterland, het terras, de vlonders en het leven hier.'

HILDE DE HAAN

CO₂-VOETAFDRIJK

In dit project is onder meer 8,5 m³ inlands lariks gebruikt. Dit betekent een CO₂-vastlegging van **7.276 kg**. De Europese bossen slaan deze hoeveelheid CO₂ op in **minder dan één seconde**. Het compenseert de uitlaatgassen van een middenklassenauto over **61.143 km** of het jaarlijks elektragebruik van **8 huishoudens**.

Locatie: Vinkenkade 75, Vinkeveen **Opdrachtgever:** Henk en Tatja Griffioen **Ontwerp:** BLOC7 architecten Amsterdam (bloc7architecten.nl); Joris Heitkamp, Eric de Ridder, Joris Willems **Aannemer:** MIJA Timmerbedrijf Vinkeveen i.s.m. RBC Bouw Vinkeveen (rbcbouw.nl) **Gevelbouwer:** H-GBM Budel (h-gbm.nl) **Constructieadvies:** Adviesbureau Lüning Arnhem (luning.nl) **Inlands lariks portaalspanten:** HEKO Spanten Ede (hekospanten.nl) **Inlands lariks schuifpui:** Rogier Ogier, ROVO Houthandel Budel **Siberisch lariks terras, vlonders, boeidelen, buitenbank, western red cedar shingles:** Houthal Mijdrecht (houthalmijdrecht.nl) **Bouwperiode:** December 2016 - juni 2017 **Bruto vloeroppervlak:** 103 m² **Bouwkosten:** N.B.